

**IERARHI ȘI PREOȚI TULCENI -
APĂRĂTORI AI ORTODOXIEI ÎN PERIOADA REGIMULUI COMUNIST
Partea a II-a**

Unul dintre aceștia este **părintele ANDREI IANCU** din Lunca, jud. Tulcea. Acesta s-a născut la 30 noiembrie 1914, într-o familie de oameni simpli, harnici agricultori și credincioși din Lunca, județul Tulcea. După școala primară, tânărul Iancu a urmat Seminarul Teologic din Ismail, pe care l-a absolvit în anul 1935. Și-a continuat formarea preoțească la Facultatea de Teologie din Cernăuți, unde a obținut diploma de licență în anul 1939. S-a întors în satul natal, unde o vreme a fost cântăreț bisericesc. Deși formarea sa îl putea propulsa într-un post de preot

în mediul urban, Andrei Iancu a rămas atașat satului natal, în 1942 fiind hirotonit pentru biserica în care fusese botezat. Paralel a urmat cursurile Facultății de Drept din București. Deoarece era unul dintre preoții cu studii superioare din eparhie, la 25 octombrie 1949 a fost numit protoiereu de Topolog. După instalarea regimului comunist, în regiunea împrejmuitoare, în special zona Babadagului, au început să apară grupurile armate de rezistență anticomunistă, care încercau să-și facă tot mai simțită prezența în speranța unei apropiate eliberări de sub cizma sovietică. În căutarea de aderenți și susținători, membrii acestor grupuri purtau discuții cu oamenii de seamă ai satelor. Ca intelectual al satului, preotul Andrei Iancu a fost solicitat în 1949 pentru a sprijini cu alimente și medicamente grupurile de rezistență armate. Dar Securitatea care se afla pe urmele celor care activau în rezistența dobrogeană a aflat, și la începutul lui octombrie 1949 a operat arestări în zona de sud a județului Tulcea. Părintele Andrei Iancu a fost arestat la 23 octombrie 1949 și trimis în ancheta Securității. A fost învinuit de omisiune de denunț, fiind încadrat la infracțiunea de „uneltire contra ordinii sociale“. A fost judecat într-un grup de 28 inculpați, numit „lotul nr. 6 al bandelor teroriste din Dobrogea“, și condamnat de Tribunalul Militar Constanța prin Sentința nr. 22 din 18 ianuarie 1950 la 10 ani închisoare corecțională. După primirea sentinței, părintele Iancu a fost trimis la muncă obligatorie în colonia Valea Neagră de la canal, în înjositoarea „brigadă a hoților“, formată numai din preoți. Din iulie 1952, părintele Iancu a fost mutat la minele de plumb de la Baia Sprie, pentru ca patru ani mai târziu să fie trimis în penitenciarul Gherla. La expirarea pedepsei nu a fost eliberat. Pentru că fusese

condamnat într-un grup de rezistență anticomunistă, era considerat „deținut periculos“. În consecință, în august 1959 a fost preluat de Securitatea Baia Mare și anchetat. Apoi a fost trimis în lagăr de muncă, pentru 60 de luni, mai întâi la Culmea, apoi în colonia Periprava. Este luat din nou în anchete, de unde la începutul lui septembrie 1960 este internat în spitalul orășenesc din Tulcea. Din cauza regimului inuman de muncă forțată și a anchetei la care fusese supus, părintele Andrei Iancu a cedat fizic, încât la 16 septembrie 1960 a trecut în lumea dreptilor, ca martir al lui Hristos.

Preotul IOAN I. IONESCU din Crișan, Tulcea s-a născut la 10 ianuarie 1910 în

localitatea Rahman, județul Tulcea. A urmat Seminarul teologic „Sfântul Apostol Andrei” din Galați (1924-1932), apoi Facultatea de Teologie. În 1933 a primit darul preoției pe seama Parohiei Crișan, din județul Tulcea, în Delta Dunării. Ulterior, între 1936 și 1943, slujește la Parohia Lunca din același județ. În 1943 este încorporat în Batalionul 2 Vânători de Munte din Brașov, ca slujitor militar pe frontul din est. După lăsarea la vatră, dorește să fie transferat la o parohie din orașul Tulcea, dar trecutul de preot combatant pe frontul antisovietic îi aduce epurarea și trimiterea la Parohia Beștepe, județul Tulcea. Nu de puține

ori își manifestă ostilitatea față de autoritățile comuniste. Din aceste motive, între iulie 1947 și februarie 1948 este internat în lagăr, de fapt în penitenciarele de la Pitești și Văcărești. După eliberare, revine la Parohia Crișan. Inevitabil, intră în conflict cu autoritățile comuniste, predispuse tot mai mult la comiterea de abuzuri. De pildă, la o întrunire locală, părintele Ionescu nu ezită să-i spună secretarului de bază al P.M.R. „să nu mai vorbească mult, căci este un pașaportar, care are sufletul în Rusia și trupul în România”. De asemenea, după o adunare preoțească cu privire la situația religioasă din Rusia sovietică, părintele Ionescu spunea unor confrăți de slujire despre împuternicitul de Culte pe raion: „Dacă s-o schimba [regimul politic, n.n.], am să viu să fac dreptate cu toporul. Mie să-mi spună că sunt biserici în Rusia, eu, care am fost până la Sevastopol și am făcut slujbe cu [arhimandritul, n.n.] Antim Nica într-o biserică de se vedea pe-afară? Mint, ca să ne ducă pe noi și poporul”. Față de „ieșirile” preotului Ionescu, autoritățile comuniste au trecut la măsuri. Considerat „un element dușmănos regimului, cu o serie întreagă de manifestări și instigări contrarevoluționare”, în aprilie-mai 1952, în câteva rânduri, părintele Ionescu a fost anchetat și urmărit informativ de Securitatea din Galați și, la

presiunile împuțernicitului de Culte, caterisit în urma deciziei luate în consistoriu. Mai mult, în iunie 1952, responsabili din Securitate propuneau trimiterea părintelui Ionescu în „unitate de muncă”. La 22 august 1952 este arestat și trimis în ancheta Securității din Galați. După o anchetă sumară, la 4 decembrie 1952, prin Sentința nr. 340 a Tribunalului Militar București, părintele Ionescu este condamnat la 8 ani închisoare corecțională, pentru delictul de „agitație publică” (art. 327 Cod penal). Cunoaște coloniile de muncă de la Ostrov-Golești (ianuarie 1953), Capu Midia (aprilie 1953) și Cavnic (iunie 1955), dar și penitenciarele de la Galați (1952), Jilava (1953), Aiud (iulie 1953) și Lugoj (decembrie 1954). Prin aplicarea prevederilor

Decretului nr. 421/1955, părintele Ionescu este amnistiat pentru restul pedepsei neexecutate, iar la 21 octombrie 1955, eliberat din colonia de la Cavnic.

Un alt cleric mai puțin cunoscut, nementionat în istoriografia bisericească recentă, a fost **părintele CONSTANTIN ANTONESCU din Chilia Veche, județul Tulcea**. Acesta s-a născut la 30 iulie 1907, în familia cântărețului bisericesc Gheorghe Antonescu din Ibănești, județul Dorohoi. După școala primară din satul natal, tânărul Antonescu a urmat Liceul de băieți din Pomârla (1925). Pentru un an a fost învățător la școala din satul natal, apoi s-a înscris la Seminarul Teologic din Dorohoi (1930). Ulterior a urmat cursurile Facultății de Teologie din Cernăuți (1931-1935). În 1933 a primit darul Preoției, doi ani mai târziu ajungând să slujească în Parohia Congaz, județul Tulcea. Din 1948 a îndeplinit rolul de secretar al Protoieriei Tulcea, timp de un an slujind la diferite biserici din orașul Tulcea. În 1950 a fost transferat la Congaz, apoi de la 1 septembrie 1951 la Parohia Chilia Veche, județul Tulcea. La 20 octombrie 1959 este arestat și trimis în ancheta Securității Regiunii Constanța. Anchetatorii îl învinuiau că „a instigat populația să nu se înscrie în Gospodăria Agricolă Colectivă și a lansat zvonuri cu caracter războinic; a adus injurii la adresa conducătorilor de partid și guvern din RPR și URSS, preamărind din toate punctele de vedere regimul dictatorului Antonescu și orânduirea imperialistă în frunte cu anglo-americanii; [...] a întreținut legături cu familiile deținuților din colonia Chilia Veche, cărora le-a înlesnit scoaterea și introducerea corespondenței în mod conspirat”. De asemenea, mai era acuzat că ascultase posturile de radio occidentale și ar fi colportat știrile auzite pe aceasta cale. În anchetă, părintele Antonescu nu a recunoscut nimic din aceste acuzații. A fost interogat asupra instigării împotriva constituirii GAC, deși în multe

rânduri participase la activitățile obștești, precum vânturatul orzului sau tescuirea strugurilor. De asemenea, ocupa postul de contabil la Banca Populară din localitate, funcție care îl aducea în permanentă legătură cu GAC și colonia de muncă a Ministerului Afacerilor Interne. Atât în anchetă, cât și la proces a refuzat să recunoască acuzațiile care i se aduceau. Dincolo de limbajul culpabilizator și standardizat utilizat de Securitate, se pare că părintele Antonescu intermediase corespondența dintre deținuții din colonia MAI și cei de acasă. Prin Sentința nr. 133 din 18 mai

1960 a Tribunalului Militar Constanța, părintele Antonescu a fost condamnat la 6 ani închisoare corecțională, pentru delictul de „uneltire contra ordinii sociale”. A cunoscut penitenciarele din Constanța (mai 1960), Jilava (august 1960, în tranzit) și Gherla (august 1962). A fost eliberat la 30 iulie 1964 din Penitenciarul Gherla.

Se cuvine să amintim aici și jertfa **ieromonahului ILIE CIORUȚĂ**. Acest cuvios ieromonah s-a născut cu numele de Iorgu, în satul Vasile Alecsandri, județul Tulcea, dintr-o familie cu zece copii.

Rămânând orfan de părinți, urmează Seminarul Teologic de la Constanța, apoi se căsătorește, face Facultatea de Teologie la București și ajunge preot în județul Ilfov, păstorind mai multe sate. Aici face o pastorație misionară deosebită, cu mult zel pentru Hristos, neprimind plată pentru sfintele slujbe și făcând multă milostenie cu cei săraci și bolnavi.

Între anii 1962–1964, a fost închis de regimul ateu, pentru râvna cu care slujea Biserica lui Hristos.

Murindu-i soția și punându-și copii în rânduială în anul 1974, după 50 de ani de pastorație, preotul Iorgu, după numele de botez, părăsește lumea și primește tunderea monahală în obștea Mănăstirii Cernica, de lângă București, cu numele de Ieromonahul Ilie.

Fiind plin de râvnă pentru Hristos, în calitate de preot și duhovnic, a săvârșit cele sfinte cu mare evlavie, cu smerenie și totală lepădare de sine, încă 22 de ani, slăvind pe Dumnezeu ziua și noaptea și formând numeroși fii duhovnicești. A fost întotdeauna un om al dreptății, nesuferind nedreptatea.

Permanent era înconjurat de credincioși și de săraci. Postea regulat câte două sau trei zile, negustând nimic de joi până sâmbătă; stătea zilnic la moaștele Sfântului Calinic, mărturisea lumea, mângâia pe toți duhovnicește și izgonea duhurile rele din oameni.

Cunoscându-și dinainte ziua sfârșitului său și lăsând testament scris să fie înmormântat în cimitir, fără sicriu, în rândul oamenilor săraci, și-a cerut iertare de la toți și a adormit cu pace la 8 ianuarie 1997, nelăsând nici un fel de avere în urma sa și fiind plâns de numeroșii săi fii duhovnicești. Doamne, numără în ceata sfinților Tăi, pe fericitul Ieromonah Ilie cel smerit și mult nevoitor! Spunea de multe ori: „Când am intrat în mănăstire, îmi venea să sărut pietrele de fericire!”.

Părintele iubea foarte mult milostenia și pe toți care veneau la el îi îndemna la aceasta. Avea un carnet gros cu numele a mii de oameni care făcuseră milostenie la biserici și pe aceștia i-a pomenit toată viața. Când ucenicii făceau milostenie, le spunea: „M-ați întinerit, parcă am 20 de ani!”.

Pe 1 ianuarie 1997 a scris un bilet pe care l-a pus la vedere, să-l vadă toți călugării: „Fraților, eu mor, veniți să ne împăcăm”.¹

Născut în județul Buzău, dar slujind pe plaiuri dobrogene, **preotul VASILE ȘERBAN din Turcoaia**, ajunge și el în temnița comunistă. S-a născut la 25 mai 1905 în localitatea Zărnești, județul Buzău. După cele opt clase secundare, tânărul Vasile Șerban a urmat Seminarul Teologic din Buzău (1919-1923). După decesul tatălui, merge la Drochia, județul Soroca, la unchiul său, pentru a munci în agricultură. Reia cursurile de teologie, în 1925 înscriindu-se la seminarul din Constanța. La un an după absolvirea seminarului (1925), ajunge cântăreț la Catedrala Episcopală din Constanța. Se înscrie la Facultatea de Teologie din București, însă după două luni, din lipsa posibilităților materiale, este nevoit să renunțe la studiile de teologie. Primește darul hirotoniei, în 1930 fiind numit la parohia din Beștepe, județul Tulcea. De la 1 iunie 1932, pe părintele Vasile Șerban îl găsim la Parohia „Sfântul Nicolae” din Turcoaia, județul Tulcea, în apropierea cetății antice Troesmis.

Din dosarul penal găsit în arhiva fostei Securități pe numele părintelui Vasile Șerban nu reies alte date biografice, în afara celor legate de detenția politică de la sfârșitul anilor '50. La 21 august 1959 a fost arestat într-un lot format din șase agricultori din zona localității Turcoaia, sub acuzația de „uneltire contra ordinii sociale”. Ancheta care s-a consemnat în cazul părintelui Șerban este foarte sumară, constituită doar din trei procese-verbale de interogatoriu datate 9 septembrie 1959, în arestul Securității din Galați. Potrivit celor consemnate, părintele a fost interogat asupra trecutului său și așa-zisei încercări de a conspira împotriva regimului prin

¹ Arhimandrit Ioanichie Bălan - Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria, pp. 731-732

instigarea la destrămarea întovărășirii constituite în localitatea Turcoaia. Scenariul infrațional construit de Securitate împotriva părintelui conținea elementele specifice acuzațiilor de la sfârșitul anilor '50: apartenență legionară în tinerețe cu formarea concepției anticomuniste exprimată în anii '50 prin ostilitatea manifestată față de consolidarea regimului „democrat-popular” și împotriva procesului de „socializare a agriculturii”, după cum aflăm dintr-un document aflat în dosarul penal: „A fost simpatizant legionar și, ca preot în Turcoaia, a făcut afirmații potrivnice actualei noastre orânduiri, împreună cu alți inculpați, afirmând că va izbucni un nou război, care va fi câștigat de către americani, îndemnând diferiți cetățeni din comună să nu se înscrie în Gospodăria Agricolă Colectivă, deoarece vor ajunge muritori de foame, precum și alte informații de acest gen”. Preotul Șerban a negat atât apartenența politică, cât și acuzațiile care i se aducea de uneltire împotriva regimului. Prin Sentința nr. 573 din 17 octombrie 1959 a Tribunalului Militar Constanța, el a fost condamnat la 15 ani de muncă silnică pentru infrațiunea de „uneltire contra ordinii sociale”. În urma recursului, prin Decizia nr. 97 din 18 ianuarie 1960 a Tribunalului Militar, Regiunea a II-a Militară București, prin schimbarea încadrării, condamnarea s-a modificat la 8 ani de închisoare corecțională. A cunoscut închisorile de la Galați (octombrie 1959) și Aiud (august 1960), dar și lagărele de muncă de la Salcia-Ostrov (martie 1961 și decembrie 1963) și Giurgeni (iunie 1961). În mai 1962 a fost internat în infirmeria lagărului Salcia pentru „distrofie”. La 2 august 1964 a fost eliberat din lagărul de la Ostrov.

*

Citind mărturiile despre pătimirile pe care le-au îndurat cei care s-au opus instaurării regimului comunist în România, ajungi la concluzia că mărturisitorii și eroii acestui veac au înțeles valoarea demnității și și-au apărat demnitatea, uneori cu prețul propriei existențe. Demnitatea de creștini și demnitatea de români.

BIBLIOGRAFIE:

Arhimandrit Ioanichie Bălan - Patericul românesc, Editura Mănăstirea Sihăstria

Paul Caravia, Virgiliu Constantinescu, Flori Stănescu, Biserica întemnițată. România 1944-1989, Institutul Național pentru Studiul Totalitarismului, București, 1998

Martiri pentru Hristos, din Romania, în perioada regimului comunist, Editura Institutului Biblic și de Misiune al B.O.R., București, 2017.

Revista Teologică, nr. 3/2009 a Mitropoliei Ardealului

Cuvânt Bun, nr. 1-3/2017 a Episcopiei Tulcii

http://www.procesulcomunismului.com/marturii/fonduri/ioanitoiu/dictionar_hijkl/i/dictionari_14.pdf

<http://radiorenasterea.ro/aparatorii-ortodoxiei-in-timpul-comunismului-omagiati-la-dej/>

<https://arhivaneamulromanesc.wordpress.com/dezvaluiri/george-vasilache->

[%E2%80%9Ebiserica-ortodoxa-romana-in-perioada-comunista-decretul-410%E2%80%9C/](https://arhivaneamulromanesc.wordpress.com/dezvaluiri/george-vasilache-%E2%80%9Ebiserica-ortodoxa-romana-in-perioada-comunista-decretul-410%E2%80%9C/)

<http://basilica.ro/parintele-andrei-iancu-marturisor-sub-persecutia-comunista/>

<http://ziarullumina.ro/preotul-ion-i-ionescu-din-crisan-tulcea-sub-persecutia-comunista-119284.html>

prof. Mihail Constantin

Școala Gimnazială Hamcearca - Tulcea